

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 207.800 van 30 september 2010
in de zaak A. 197.791/XII-6359**

In zake: 1. VZW NATIONALISTISCHE STUDENTENVERENIGING
2. FILIP DEWINTER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Siffert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 174, bus 8
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

UNIVERSITEIT ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jim Deridder
kantoor houdend te Antwerpen
Mechelsesteenweg 210A
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 25 september 2010, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van “een beslissing van 21 september 2010 van het Bestuurscollege van de Universiteit Antwerpen [waarbij] het verzoek van 6 september 2010 van de Gentse [versta: Antwerpse] afdeling van [vzw] Nationalistische Studentenvereniging tot het gebruik van een lokaal op de Stadscampus van de Universiteit Antwerpen [...] ten einde er een debat te organiseren op woensdag 6 oktober 2010 van 19 uur tot 22 uur, [wordt] afgewezen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 september 2010 om 10.30 uur.

Staatsraad Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bart Siffert, die verschijnt voor de verzoekende partijen en advocaat Jim Deridder, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 6 september 2010 dient D.A. namens het praesidium van NSV Antwerpen een aanvraag in voor het gebruik van een aula aan de Universiteit Antwerpen, stadscampus, voor de organisatie van een debat “Islam in Vlaanderen”. Als sprekers worden “Filip Dewinter (VB), Abu Imran (Sharia4Belgium)” vermeld.

Op 8 september 2010 ontvangt NSV Antwerpen een e-mail waarbij de rector van de Universiteit Antwerpen meedeelt dat hij voorlopig activiteiten waar NSV en Sharia4Belgium bij betrokken zijn zal verbieden, gezien de rellen die beide groeperingen in het verleden veroorzaakt hebben. Hij drukt de hoop uit dat een alternatieve neutrale plaats gevonden kan worden en stelt in het vooruitzicht toekomstige aanvragen objectief in overweging te nemen zo blijkt dat het debat -elders- op een rustige serene manier verloopt.

Op 20 september vraagt het praesidium van het NSV Antwerpen per e-mail “nogmaals of er geen oplossing valt uit te werken”, “vooraleer de stap te zetten naar de Raad van State”.

Op 21 september 2010 antwoordt de rector als volgt :

“Het Bestuurscollege behandelde op 21 september 2010 uw aanvraag om op 6 oktober op de campus een debat te houden met de titel ‘Islam in Vlaanderen’. Het Bestuurscollege besliste, gelet op de artikels 5 en 6 van het reglement op de het gebruik van lokalen, deze te weigeren omwille van volgende redenen: Gezien de problemen van 2 jaar geleden (met aanwezigheid van de deurwaarder voor het NSV) en het stilleggen afgelopen academiejaar van de activiteit van

Jurgen Slembrouck (sharia4belgium) kan deze activiteit mogelijk aanleiding geven tot ongeregelheden en misschien zelfs niet 'vreedzaam' verlopen.

De Universiteit Antwerpen is een open universiteit, waar alle maatschappelijke thema's, in de ruimst mogelijke betekenis, in absolute openheid bespreekbaar zijn. Ook als deelnemers aan debatten standpunten verdedigen die niet compatibel zouden zijn met de basisprincipes van onze universiteit, en academische standpunten in het algemeen, ook dan moeten we debatten die tegensprekelijk zijn (i.e., niet één enkele spreker die alleen zijn eigen standpunt wenst uit te drukken) rond 'delicate' thema's niet uit de weg gaan. Als openheid niet kan op een universiteit, dan kan het nergens. Bovendien voert onze instelling het principe van actief pluralisme hoog in haar vaandel en zal dat blijven doen.

Anderzijds moeten we ook consequent zijn: het door de universitaire instanties goedgekeurde reglement rond reservaties van lokalen op de campus omvat ondermeer duidelijk een artikel (artikel 6) dat toegang kan geweigerd worden 1° indien met grote waarschijnlijkheid kan worden voorzien dat de geplande activiteiten niet vreedzaam zullen verlopen en schade aan personen of zaken zal worden toegebracht;

2° indien de opzet van de activiteiten in strijd is met de openbare orde;

3° indien de opzet van de activiteiten duidelijk strijdig is met de doelstellingen van de UA, zoals deze in het decreet en de opdrachtverklaring zijn omschreven;

4° indien blijkt dat de activiteiten georganiseerd door de aanvrager, in het verleden aanleiding gaven tot ongeregelheden; het daaropvolgend academiejaar zal de situatie bij een nieuwe aanvraag geëvalueerd worden;

5° indien het gaat om activiteiten waarvan vaststaat of voorzien wordt dat zij niet zullen geëindigd zijn voor middernacht;

6° indien het gaat om activiteiten waarvan vaststaat of vermoed wordt dat zij een commercieel oogmerk hebben.

In het recente verleden waren politie-interventies nodig tijdens debatten en activiteiten rond items als sans-papiers (herhaaldelijk verstoord door NSV) of de onderbroken en stopgezette lezing van Benno Barnard rond de implicaties van interculturaliteit en interreligiositeit (cfr. de expliciet ophitsende rol van de intussen verboden website van Sharia4Belgium). De kans dat dergelijke incidenten zich zullen herhalen tijdens de voorgestelde activiteit worden zeer hoog ingeschat. De aangehaalde voorbeelden wijzen meer dan genoeg in die richting.

Het Bestuurscollege wenst dan ook een afkoelingsperiode in te bouwen en zal voorlopig consequent activiteiten waar deze groeperingen bij betrokken zijn verbieden op onze campus om de veiligheid van de campus en haar 'bewoners' te vrijwaren. Dit doet overigens geen afbreuk aan de professionaliteit waarmee moderator Lex Moolenaar ongetwijfeld dit debat ongetwijfeld zou hebben geleid".

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

4. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexcepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zou alleen nodig zijn indien zou komen vast te staan dat de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

V. De schorsingsvoorwaarden

5. Luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden.

Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

6. Met betrekking tot de tweede schorsingsvoorwaarde, voeren verzoekers aan wat volgt :

“Overwegende de weigering van de zaal, zonder dat een alternatief wordt aangeboden of veiligheidsmaatregelen worden uitgewerkt; overwegende vooral de beweegredenen die eraan ten grondslag liggen, de medewerking van de Universiteit Antwerpen aan de verhinderende van toegelaten debatten op grond van een vrees voor gewelddadige tegenacties van derden, waardoor het voor eerste verzoekster als studentenvereniging definitief onmogelijk gemaakt wordt om dit of nog enig ander debat te organiseren, gericht op zijn doelpubliek de Antwerpse studenten en de verwezenlijking van het maatschappelijk doel dat zij zich voor ogen heeft gesteld, nl. studenten bewust te maken en te overtuigen van zijn politieke ideeën;

Overwegende dat volgens rechtspraak van Uw Raad ‘een moreel nadeel uiteraard subjectief is, maar dat het desalniettemin in aanmerking genomen mag worden, tenzij wanneer het iedere geloofwaardigheid mist of niet aan een redelijk denkend en voelend persoon kan worden toegeschreven’(R.v.St. GORIS, nr. 69.926 dd. 2 december 1997); Overwegende dat inderdaad een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hoofde van de inrichter kan weerhouden worden, wanneer hij geen manifestatie kan inrichten;

Overwegende dat zonder de beschikking te hebben over een locatie op maat van de opzet van de manifestatie en op maat van uitgenodigde sprekers, nl. nationale politieke kopstukken, het niet ontkend kan worden dat het de inrichter heel wat energie zal kosten, zoniet onmogelijk is geïnteresseerden voor haar zaak warm te maken; dat in die zin in hoofde van eerste verzoeker een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dient te worden onderkend (zie R.v.St. VAN DEN EYNDE, nr. 83.339 d.d. 8 november 1999);

Overwegende dat de ernst van het nadeel mede beoordeeld moet worden in functie van de graad van de ernst van de ingeroepen middelen en van de aard ervan (R.v.St. DEVOS, Nr. 86.495, 4 april 2000) (zie S. De TAEYE, *Procedures voor de Raad van State*, Kluwer, Mechelen, 2003, p. 125 e.v.); Overwegende dat het in casu gaat over de reële aantasting van vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van vereniging en de vrijheid van vergadering, basisvrijheden van een democratische samenleving;

Overwegende dat art. 14 Grondwet, thans art. 19, evenals art. 10 E.V.R.M. de overheid verbiedt de uitoefening van die vrijheid te onderwerpen aan een

preventieve controle op de meningsuiting (Cass., 9 december 1981, Arr. Cass., 1981-82, 491 en Pas. 1982, I, 482)”.

7. De aangehaalde uiteenzetting beschrijft enkel het nadeel dat verzoekster vreest te zullen ondergaan; nergens wordt concreet en specifiek uiteengezet of en welk nadeel verzoeker dreigt te ondergaan nu de uitnodiging voor zijn deelname aan een debat dat niet door hemzelf is georganiseerd en waarvoor hij niet de aanvrager is, afgezegd zou moeten worden. In hoofde van verzoeker is het nadeel bijgevolg niet aangevoerd, laat staan dat het ernstig en moeilijk herstelbaar karakter ervan zou zijn aangetoond.

8. Verzoekster doet in wezen een moreel nadeel gelden. Zij argumenteert daaromtrent, met verwijzing naar het arrest nr. 69.926 van 2 december 1997 inzake Goris, dat een moreel nadeel “in aanmerking genomen mag worden”. In net dezelfde overweging van het geciteerde arrest vervolgt evenwel de Raad van State “op voorwaarde dat het bovendien aan de algemene eis van ernst en moeilijke herstelbaarheid voldoet”. Het is te dezen niet anders. Zo wordt immers in de regel aangenomen dat een moreel nadeel zeer wel herstelbaar is, namelijk door de morele genoegdoening van het later tussen te komen vernietigingsarrest. Het blijft bijgevolg zaak voor verzoekster om de concrete elementen bij te brengen die aantonen dat het feit dat zij “geen manifestatie kan inrichten” dreigt haar een ernstig en een moeilijk te herstellen nadeel te doen ondergaan.

9. Reeds de eerste alinea van de uiteenzetting van het nadeel toont een essentiële zwakte aan in het betoog van verzoekster, nu zij ervan uitgaat aan te kijken tegen de verhindering van een “toegelaten” debat. Van een toegelaten debat is te dezen evenwel geen sprake. Aldus laat deze zaak zich niet vergelijken met betwistingen waarbij een eenmaal gegeven toestemming, naderhand wordt ingetrokken, zoals bij voorbeeld in het arrest nr. 83.339 dat verzoekster vermeldt.

10. Verzoekster doet vervolgens gelden dat het haar “definitief” onmogelijk wordt gemaakt om “dit of nog enig ander debat” te organiseren dat gericht is op haar doelpubliek, namelijk “de Antwerpse studenten”.

Zij maakt die bewering echter geenszins aannemelijk.

Verzoekster geeft allereerst blijk van een selectieve lectuur van de opgegeven motivering. Immers wordt er enkel geweigerd een lokaal ter

beschikking te stellen om op 6 oktober 2010 dit welbepaalde debat met deze welbepaalde groeperingen te organiseren. Tegelijk wordt verduidelijkt dat een “afkoelingsperiode” wordt ingelast en het daarom een “voorlopige” weigering betreft. Uit de beslissing zelf blijkt bijgevolg reeds dat de bewering dat nu reeds vast staat dat verzoekster in de toekomst onmogelijk nog “enig ander debat” zal kunnen organiseren, feitelijke grondslag mist.

Blijft de onmogelijkheid om het nu geplande debat te laten doorgaan.

Het valt te begrijpen dat verzoekster haar doelpubliek - de Antwerpse studenten- met een politiek debat wil bereiken door dit debat te laten plaatsvinden op een plaats en in een context die aansluit bij de onmiddellijke situatie van die studenten, zoals een lokaal van verwerende partij. Zij kan hierop met des te meer reden een claim leggen, nu zij effectief erkend is als studentenorganisatie door verwerende partij. Verzoekster toont evenwel niet aan dat het haar op korte termijn onmogelijk zou zijn om voor dit debat elders terecht te kunnen, hetzij bij andere Antwerpse instellingen van hoger onderwijs -zo de Artesis Hogeschool, Plantijn, Lessius, Karel de Grote, de Hogere Zeevaartschool, waar eveneens tal van “Antwerpse studenten” zijn ingeschreven- hetzij bij stedelijke zalen of privé-zalen en dat zij derhalve onmogelijk toegang heeft tot enig geschikt lokaal voor de organisatie van “dit of nog enig ander debat”, gericht op de Antwerpse studenten en “op maat van de opzet van de manifestatie” -wat zij niet nader toelicht- en “op maat van [de] uitgenodigde sprekers”, nl. “nationale kopstukken”. Er wordt niet ingezien waarom de “Antwerpse studenten” zich niet zouden willen verplaatsen naar een andere zaal in het Antwerpse om een debat bij te wonen, en alleen in een universitair auditorium zouden willen opdagen.

Daarenboven zet zij in het geheel niet uiteen waarom precies dit ene debat op deze welbepaalde datum zó cruciaal is voor de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel, dat de weigering van een lokaal ervoor haar een ernstig en moeilijk te herstellen nadeel bezorgt.

11. Ter terechtzitting voert verzoekster nog de financiële kost aan om elders een zaal te huren, waar de universitaire lokalen quasi gratis ter beschikking staan. Dit argument kan echter niet in aanmerking worden genomen, nu het in het verzoekschrift niet is aangebracht, en dus ook niet is becijferd. Overigens blijkt

tijdens de debatten ter terechtzitting dat een universitair auditorium huren verzoekster tussen 200 en 300 euro zou kosten, wat nogmaals doet betwijfelen waarom voor datzelfde bedrag elders geen zaal beschikbaar kan zijn. Het viel aan verzoekster toe daaromtrent in het verzoekschrift opheldering te verschaffen.

12. Verzoekster verwijst tenslotte naar de graad van de ernst van de ingeroepen middelen en de aard ervan. Het is echter niet omdat een ernstig middel wordt aangevoerd dat daaruit als vanzelf zou volgen dat de aangevochten beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan meebrengen. Gewis is in uitzonderlijke gevallen reeds aangenomen dat in het oog springende onwettigheden méé betrokken kunnen worden bij de beoordeling van de ernst van het aangetoonde nadeel. Te dezen is die voorwaarde evenwel niet vervuld. Alvast de eerste auditeur was niet overtuigd van het manifeste karakter van de aangevoerde middelen, nu zij in het advies ter zitting niet enkel heeft voorgesteld om de vordering af te wijzen op grond van de nadeelvereiste, maar ook de middelen afzonderlijk heeft besproken en adviseerde om ze niet ernstig te bevinden. In het kader van het uiterst summiere onderzoek waarmee hij een vordering tot schorsing bij hoogdringendheid dient af te handelen, oordeelt ook de Raad dat, de uiteenzetting van verzoeker stellende tegenover de verweernota, niet blijkt dat nu reeds vastgesteld kan worden dat verwerende partij een onwettigheid begaan heeft die onmiskenbaar tot de vernietiging van het bestreden besluit zal leiden en waardoor de beoordeling van het moeilijk te herstellen karakter van het aangetoonde nadeel mede bekeken kan worden vanuit de vraag of verzoekster wel langer dan strikt noodzakelijk de nadelige werking van de bestreden beslissing moet ondergaan.

13. Uit wat voorafgaat volgt dat geen van beide verzoekers een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aantonen. Er is bijgevolg niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen.

Verzoekers vragen nog om voorlopige maatregelen op te leggen onder verbeurte van een dwangsom. Nu op de vordering tot schorsing niet wordt ingegaan, is er geen reden om dit verzoek in te willigen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 september 2010, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Geert Van Haegendoren